

Διδακτικώτατο Γεγονὸς
ἀπὸ τὸν Βίο τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου Κύπρου († 12.5.403)

Φοβερὰ δαιμονικὴ ὁμολογία*

«Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, ὅπου ἐλάλησα εἰς τὸν Ὠριγένην»

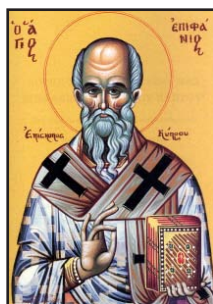
Εἰς τοὺς καιροὺς τοῦ μακαρίου Ἐπιφανίου, Κύπρου Ἀρχιεπισκόπου, ἦτον ἐκεῖ εἰς τὴν Κύπρον ἓνα παλικάρι, ὀνομαζόμενον σοφός.

Καὶ μίαν φορὰν ἐπῆγάν τινες, ὅπου ἦσαν μαθηματικοὶ εἰς τὰς Γραφὰς καὶ ἐπιάστηκαν μετ' αὐτοῦ καὶ διαλέγονταν εἰς τὰ λόγια καὶ νοήματα τῆς Γραφῆς καὶ αὐτὸς τοὺς ἐπιστόμιζε καὶ τοὺς ἐνίκα μὲ κάποιες πιθανολογίες. **Καὶ** πολλοὶ κληρικοὶ καὶ ἱερεῖς καὶ ἐπίσκοποι γραμματισμένοι ἐκαταπιάνονταν μετ' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐνίκα. **Καὶ** δι' αὐτὸ κάθε εἷς ὠκνευε, νὰ καταπιασθῆ μετ' αὐτοῦ εἰς διάλεξιν.

Καὶ ἦτο ἀκουσμένος καὶ φημισμένος εἰς τὴν Πάφον καὶ ὅλην τὴν νῆσον, πὼς ἦτο εἰς τὴν ἔπαρσιν τῆς σοφίας πολὺλογος καὶ πολύνους καὶ φοβερὸς εἰς ὅλους ἐκεῖνους, ὅπου τὸν ἐδοκίμασαν πολλὰς φορές, καὶ τὸν εἶδαν καὶ τὸν ἤκουσαν.

Καὶ πολλοὺς νικήσας μὲ σοφιστικὰς καὶ λογικὰς ἔννοιαι, ἄρχισε νὰ λέγῃ καὶ τινὰ, πὸς ἔκλιναν εἰς αἵρεσιν καὶ πλάνην. **Ἀλλὰ** δὲν εὐρίσκετο τινὰς, νὰ διαλεχθῆ μετ' αὐτοῦ, καὶ νὰ δείξῃ, ὅτι σφάλλει ὁ σοφός.

Λοιπὸν ἔφθασεν ἡ φήμη τοῦ σοφοῦ ἐτούτου καὶ εἰς τὰ ὠτία τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου. **Ἐπίασε** δὲ καὶ γράμματα καὶ ἐρμηνείας καὶ ἐξηγήσεις, ὅπου ἔκαμνε τὸ παλικάρι ἐκεῖνον εἰς τὰς Γραφὰς καὶ βλέποντας ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐθαύμαζεν, ὅτι ἦσαν οἱ λόγοι

τῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς ἐξηγήσεως ἐκεῖνου εἰς μέρος μὲν τῆς διδασκαλίας τέλειοι καὶ ἀναντίρρητοι, εἰς μέρος δὲ πάλιν εὐγεναν ἀπὸ τὴν ὀρθότητα τῆς εὐσεβείας.

Λοιπὸν ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος χωρὶς καμμίαν ἀμέλειαν, θαρρήσας εἰς τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶπε νὰ φέρουν τὸν σοφὸν ἐκεῖνον ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

Οὶ δὲ ἀπεσταλμένοι ἐπῆγαν καὶ τὸν εὗρηκαν καὶ εἶπαν του, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος σὲ καλεῖ, νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ. **Κ**αὶ ὡς ἤκουσεν τὸ παλικάρι ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγε μαζί τους καὶ ὡσὰν ἦλθαν πρὸς τὸν

Ἅγιον καὶ ἀνταμώθησαν, θέλοντες νὰ ὀμιλήσουν καὶ δὲν ἀφῆκεν ὁ Ἅγιος νὰ διαλεχθοῦν, ἂν δὲν κάμουν προσευχήν· καὶ τὴν ὥραν ὅπου ἐπροσηύχετο ὁ Ἅγιος ἐκ καρδίας, ἄρχισε τὸ παλικάρι νὰ τρέμη καὶ νὰ τρίξη τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

Λοιπὸν ἐθαύμαζαν ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅπου ἦσαν ἐκεῖ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς προσευχῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ὡσὰν εἶδεν ὁ Ἅγιος τὴν ἐνέργειαν τῆς προσευχῆς, προσηύχετο περισσότερον καὶ δεόμενος ἔλεγε·

«Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐπάκουσον ἡμῶν διὰ τὸ Ἅγιον ὄνομά Σου· πρόσταξον τὸν δαίμονα τῆς ματαίας πολυλογίας καὶ σοφιστικῆς, ὅπου ἠχμαλώτευσεν τὸν ταλαίπωρον τοῦτον, καὶ κάμε τον νὰ φανερωθῇ καὶ νὰ διωχθῇ ἀπὸ τοῦ πλάσματός σου. Καὶ δεῖξον ἐν τάχει σήμερον τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ ἐνεργήσαντος».

Τότε ὁ δαίμων, ὡσὰν εἶδεν ὅτι ἐδιώχνητο ἀπὸ τὴν προσευχὴν τοῦ Ἁγίου, ἀνακάτωσε περισσότερον τὸ παλικάρι ἐκεῖνο καὶ ἔτριζεν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ἄφριζε καὶ ἐκοκκίνισαν τὰ μάτια του καὶ ἀγριώθη καὶ ὠρμισεν κατ' ἐπάνω τοῦ Ἁγίου, οἱ δὲ παρεστῶτες ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν· *«ἀφῆστε τον».*

Καὶ ἐφώναζεν ὁ δαίμων ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ παλικαρίου καὶ ἔλεγεν πρὸς τὸν Ἅγιον· *«ναὶ μὲ εὐγάζεις».* **Κ**αὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν· *«ὁ Κύριός μου Ἰησοῦς Χριστὸς σὲ εὐγάζει».* **Κ**αὶ ὁ δαίμων ἀπεκρίθη· *«καὶ διὰ τοῦτο μὲ ἐκάλεσες ἐδῶ, νὰ μὲ καταφρονίσῃς καὶ νὰ μὲ χωρίσῃς ἀπὸ τὸ σπίτι μου,*

τόσον καιρὸν ὅπου εὐρίσκομαι εἰς τοῦτον καὶ εἶχα τὴν τιμὴν μου καὶ τὴν ἀνάπαυσίν μου;».

Καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν ὅτι, ὁ δεσπότης Ἰησοῦς βούλεται νὰ ἰατρεύσῃ τὸ πλάσμα του καὶ σὺ βασανίζων δαίμων ἀκάθαρτε, ὅπου ἦσουν τόσον καιρὸν κεκρυμμένος, διὰ πιθανότητα λόγων καὶ ἀφανέρωτος· ἐξέλθε καὶ ἀναχώρησον.

Καὶ ὁ δαίμων εἶπεν· «δὲν ἤξεύρεις, ποῖος εἶμαι;». **Καὶ** ὁ Ἅγιος προσηύχετο νὰ φανερωθῇ τὸ διαμόνιον καὶ τὸ δαιμόνιον ἐγέλασεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶπεν· «ἐὰν καὶ εἰς ἐσένα εἶμαι ἀγνώριστος, ἐπίσκοπε, ἀλλὰ πολλοὶ ἄλλοι μὲ γνωρίζουν».

Τότε εἶπεν ὁ Ἅγιος· «καὶ τίς εἶσαι ἐσύ;». **Καὶ** ὁ δαίμων εἶπεν ὅτι, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, ὅπου ἐλάλησα εἰς τὸν Ὁριγένην.

Καὶ ὁ Ἅγιος εἶπεν· «ἂν εἶσαι ἐσύ, πές μας τὸ βιβλίον, ὅπου ἔγραψεν ὁ ἄθλιος Ὁριγένης, περὶ τῶν ἀρχῶν». **Καὶ** ὁ δαίμων ἄρχισε καὶ ἔλεγε τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου καὶ ἐλάλησε πολλὰ καὶ ἐσιώπησε.

Καὶ πάλιν ὁ Ἅγιος εἶπε· «πολλὰ εἶναι τὰ βιβλία, ὅπου συνέταξε ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος, ἀμὴ δὲν εἶναι κανένα χωρὶς βλασφημίας καὶ καθὼς ἤκουσα καὶ πιστεύω, ὅτι ἐσὺ δι' αὐτοῦ ἐλάλησας. Καὶ συνέταξε καὶ περὶ ἀναστάσεως βιβλίον καὶ εἶπεν ἐκεῖ μέσα καὶ πολλὰ ἄπρεπα καὶ βλάσφημα. Εἶπέ μου καὶ ἀπὸ τὸ βιβλίον ἐκεῖνον, νὰ μὲ πληροφορήσῃς».

Τότε ἄρχισε νὰ λαλῇ ὁ δαίμων ἀπ' ἀρχῆς τοῦ βιβλίου καὶ ὁ Ἅγιος μὴ δυνάμενος νὰ ἀκούῃ τὰς βλασφημίας, ἔφραξε τὰ ὠτία του, ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ ἱερεῖς καὶ κληρικοί, ὅπου ἦσαν ἐκεῖ, μὴ θέλοντες ἀκούειν τὰς βλασφημίας ὅπου ἔλεγεν κατὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τότε ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος μετὰ μεγάλης φωνῆς εἶπε· «σώπασε, κατηραμένε υἱὲ γεέννης, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ὁριγένους τοῦ συντεχνίτου σου εἰς τὰς βλασφημίας».

Καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐσηκώθη τὸ παλικάρι ψηλὰ καὶ ὅσον μόνον ἔγγιζαν τὰ ποδάρια του εἰς τὴν γῆν καὶ ἤθελεν νὰ κρεμαστῇ εἰς τὸν ἀέρα καὶ πάλιν ἔπεφτε κάτω καὶ ἐφώναζεν πρὸς τὸν ἅγιον· «διὰ χαλασμόν καὶ κατάλυσίν μου ἦλθα πρὸς ἐσένα. Ἐγὼ ἂν τὸ ἤξευρα τοῦτο, δὲν ἤθελα ἀφήσει τὸν ἄνθρωπον, ἵνα σὲ ἀνταμώσῃ. Ἀμὴ ἐνόμιζα, νὰ πλανέσω καὶ ἐσέναν, ὡσὰν ἄλλους πολλοὺς καὶ ἐγὼ ἔχασα τὴν ἐλπίδα μου. Πλὴν πολλοὺς ἐπλάνησα ἕως τὴν ὥραν καὶ εἰς μέγα ὄλεθρον τοὺς ἔβαλα μὲ τὴν διδασκαλίαν μου».

Αὐτὰ καὶ ἄλλα περισσότερα ἔλεγεν ὁ δαίμων καὶ ἐταλάνιζε τὸν ἄνθρωπον, διότι τοῦ ἐκακοφαίνετο νὰ εὕγῃ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.

Τότε πάλιν τοῦ εἶπεν ὁ Ἅγιος· «ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐξορκίζω σε, μιὰρὲ καὶ ἀκάθαρτε δαίμων, ἐξέλθε ἐκ τοῦ νεανίσκου καὶ μὴ τὸν βλάβῃς τίποτες».

Τότε σπαράξας ἄλλην μίαν φορὰν τὸν ἄνθρωπον ἐξέβη καὶ ἀφῆκε τὸν ἄνθρωπον κείμενον [κα]τὰ γῆς. Ὁ δὲ Ἅγιος ὥρισεν ἐκείνους, ὅπου ἦσαν ἐκεῖ καὶ ἔπιασάν τον καὶ ἐκάθισεν καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν, πόθεν εἶναι. Καὶ πλέον δὲν ἀπεκρίθη σοφικά, ὡσὰν καὶ τὸ πρῶτον. Ἀμὴ ἀπεκρίθη ἀμαθῶς καὶ χωριάτικα καὶ εἶπεν, ὅτι ἦτο ἀπὸ τὸ μεσόγειον χωρίον τῆς αὐτῆς νήσου Κύπρου. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· «πῶς συντυχαίνεις τώρα ἔτσι ἀγράμματα καὶ καταφρονημένα λόγια;». Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος· «Δὲν ἤξεύρω, τί λέγετε, οὐδὲ πῶς εὗρέθηκα ἐδῶ». Καὶ ἐθαύμασαν ὅλοι τὰς πανουργίας τοῦ Διαβόλου, πῶς μὲ κάθε λογῆς προκοπῆ καὶ εἰς πᾶσαν ἀρετὴν σπουδάζει ὅλον ἓνα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀνθρώπων.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

(*) Περιοδ. «Θεοδρομία», ἀριθμ. τεύχους 3/ Ἰούλιος-Σεπτέμβριος 2017, σελ. 344-346. Χειρόγραφον ΜΔ 15 Ἱερᾶς Λαύρας Σάββα Ἁγιασμένου, ἀρχῶν 19ου αἰῶνος, σελ. 314. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.